

Utbildningsinspektion i Odensala skola, förskoleklass och grundskola årskurs 1-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	5
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Odensala skola den 18 januari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Odensala skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Odensala skola intervjuades rektorn, lärare, elever, elevrådsrepresentanter samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklassen och årskurs 1–6. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Odensala skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	13
Grundskola	98

Uppgifter om elevantalet har lämnats av skolan och avser december 2005.

Odensala skola är en landsbygdsskola belägen fyra kilometer norr om Märsta. Skolans elever kommer från en landsbygdsmiljö och samtliga har rätt till skolskjuts.

Verksamheten i Odensala skola omfattar förskola, skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. Förskolans och fritidshemmets verksamhet har inte granskats i denna inspektion. Skolans elever och pedagogiska personal är organiserade i två arbetslag, förskoleklass–årskurs 3 och årskurserna 4–6. I Odensala skola är eleverna organiserade i såväl åldershomogena som åldersblandade grupper (förskoleklass, årskurs 1–2, 2–3, 4, 5, 6). Vid vissa tillfällen delas årskurserna 4–6 in i två åldersblandade grupper.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Odensala skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Odensala skola erbjuder som helhet en utbildning av god kvalitet. Särskilt bör framhållas skolans pedagogiska verksamhet som är individanpassad och varierad. Skolans arbete med värdegrunden har resulterat i att eleverna trivs och känner sig trygga. Lärarna har i allmänhet en god förmåga att upptäcka och följa upp elevers behov av särskilt stöd. Det finns en väl fungerande ledning, engagerade lärare och bra materiella resurser.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Arbetet med uppföljningen och utvärderingen av måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5 bör förbättras. Skolan bör också analysera orsakerna till de försämrade kunskapsresultaten.
- Utvecklingssamtalen bör förbättras så att sambanden till mål i läroplan och kursplan blir tydligare och med elevens individuella utvecklingsplan som grund.
- Skolan bör analysera behovet av olika stödinsatser och se till att det motsvarar elevernas faktiska behov.
- Skolan bör förbättra elevernas möjlighet till ökat inflytande över sin utbildning. Som ett led i detta bör också elevernas kännedom om de nationella målen förbättras.
- Kvalitetsredovisningen bör förbättras, så att resultatet av arbetet med de nationella målen blir tydligt.

- Skolan bör följa upp och analysera elevernas förutsättningar att nå målen i ämnet idrott och hälsa samt vidta eventuella åtgärder.
- Skolans information om elevens val och dess syfte bör tydliggöras för eleverna.
- Kompetensutvecklingen bör ses över.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brist snarast skall åtgärdas.

- Undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap medför att eleverna inte ges möjlighet att nå målen för ämnet i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Kunskaper

Eleverna i förskoleklassen ges möjlighet till utveckling och lärande och får en grund för fortsatt skolgång.

Tabell 1 Andel elever som nått målen på de nationella proven och övriga kursplaneämnen i årskurs 5

Ämnen	2004	2005
Svenska	90	79
Engelska	85	79
Matematik	90	84
Samtliga tre ämnen	80	84
Samtliga kursplaneämnen	Uppgift saknas	84

Resultaten på de nationella proven i samtliga tre ämnen har förbättrats år 2005 jämfört med 2004. Däremot har resultaten försämrats i respektive ämne och främst i svenska. Skolan kan vid inspektionstillfället inte redogöra för orsakerna till de försämrade resultaten förutom att man hade ett antal elever med inlärningssvårigheter. Det framkommer även att pojkarna har generellt lägre resultat än flickorna. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera orsakerna till de försämrade resultaten.

Lärarna följer inte systematiskt upp elevernas kunskaper i årskurs 5 i övriga ämnen. I viss mån görs dock uppföljningen av samtliga ämnen utifrån resultaten vid avstämningarna mot kommunens kravnivåer i årskurs 3 och 6. Inspektörerna bedömer sammantaget att arbetet med uppföljningen och utvärderingen av måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5 bör förbättras. Bedömningen av kommunens kravnivåer görs i kommunrapporten.

Under inspektionen och i de enkäter som inspektörerna tagit del av framkom att elever och föräldrar känner till kommunens kravnivåer och mål i olika ämnen, men inte de strävansmål och uppnåendemål som fastställts i läroplanen och de nationella kursplanerna. Inspektörerna bedömer därför att elevernas kännedom om de nationella målen bör förbättras.

Normer och värden

Odensala skola är en liten enhet och ”alla känner alla”. Det råder ett gott klimat på skolan, enligt inspektörerna. Detta bekräftas även i intervjuer med elever, lärare och föräldrar. Skolmiljön är enligt eleverna lugn och elever och lärare respekterar varandra. Elever uppger att man är trygg och trivs i skolan.

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, uttrycks att ”de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, skall omfatta alla elever”, och vidare att eleverna skall få ”ett reellt inflytande på utbildningens utformning”. I Odensala skolas lokala arbetsplan är ett av målen att alla klasser skall ha klassråd varje vecka. Skolan har blivit bättre på att i organiserad form samverka med eleverna, men trots olika åtgärder har inte alla klasser klassråd varje vecka. Men enligt elever och lärare har man klassråd i någon form i anslutning till att elevrådsprotokollet kommer. Skolans sätt att samverka med elever i organiserad form fungerar bra för eleverna i årskurserna 4–6. Däremot får eleverna i förskoleklass och årskurserna 1–3 inte samma kontinuitet som de äldre eleverna, därför att man är representant vid tre elevrådsmötestillfällen och därefter byter man elevrådsrepresentant. Rektorn uppger att det är svårt att få elevrådet intresserat att arbeta med långsiktiga frågor, vilket kan vara en förklaring till att de yngre eleverna enbart deltar under tre möten och inte blir så aktiva i skolans elevråd. Inspektörerna bedömer att samverkan i organiserad form fungerar bra för eleverna i årskurs 4–6, men kan utvecklas för de yngre eleverna.

Enligt författningarna skall eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter ålder och mognad. På Odensala skola uppger eleverna att man kan påverka olika arbetssätt men inte innehåll. Utifrån av läraren bestämda arbetsområden eller teman kan eleverna själva välja uppgifter att fördjupa sig i utifrån eget intresse. Eleverna kan även välja att arbeta enskilt, i par eller grupp. Det finns även möjlighet att välja redovisningssätt. Lärare uppger att man successivt ger eleverna ett större inflytande över det egna lärandet, vilket de äldre eleverna håller med om, men att flera av arbetsområdena och temaarbetena är bestämda av lärarna som eleven inte kan vara med och bestämma innehållet i. Inspektörerna bedömer att eleverna har goda möjligheter utifrån ålder och mognad påverka och välja arbetssätt i utbildningen. Däremot bör skolan ge eleverna möjlighet till ett utökat inflytande över sin utbildning.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att arbetet med uppföljning och utvärdering av måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5 bör förbättras

Inspektörerna bedömer att elevernas har goda möjligheter utifrån ålder och mognad påverka och välja arbetssätt i utbildningen. Däremot bör elevernas möjlighet till ett reellt inflytande utbildningens utformning förbättras. Elevernas kännedom om de nationella målen bör också förbättras.

Inspektörerna bedömer att resultatet för normer och värden i Odensala skola är bra. Arbetet i organiserad form bedöms som bra för eleverna i årskurs 4–6 men kan utvecklas för de yngre eleverna.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Inspektörerna har granskat arbetet med att ge elever inflytande i skolan och över lärandet. Vidare har skolans övriga värdegrundsarbete, inklusive arbetet mot kränkande behandling, inspekterats liksom former för samverkan med föräldrar.

Inom ett av kommunens prioriterade utvecklingsområden ”grundläggande värderingar” har skolan utvecklat så kallade kompisamtal och utbildning av skolkamrater, som är en fortsättning på de tidigare skolårens sociala övningar. I de sociala övningarna tränas eleverna i att samarbeta och att lära känna varandra. Skolkamratsarbetet innebär att läraren delar in eleverna i årskurs 6 i par, som under en vecka i taget är med eleverna från årskurs 1–3 under raster och skolluncher. För att synas tydligt på skolgården bär veckans skolkamrater speciella jackor.

Odensala skola har fastställt en handlingsplan mot mobbning och kränkningar. Handlingsplanen definierar begreppet mobbning och hur man förebygger mobbning och kränkande behandling. En handlingsplan finns även för antimobbningsteamet. Det är viktigt att handlingsprogrammet avser alla former av kränkningar. Skolan tillämpar den så kallade Farstamodellen. Samtalsmetodiken i denna metod innebär att man överrumplar mobbaren. Inspektörerna vill ändå framhålla att i skolans rutiner ingår att man kontakter föräldrarna i ett tidigare skede än metoden föreskriver, vilket är positivt.

I Odensala skolas handlingsplan beskrivs inte hur skolan avser att agera om kränkningar uppstår mellan vuxen och elev. Inspektörerna bedömer att skolans förebyggande arbete mot kränkningar och arbetet med värdegrunden är bra men skolans handlingsplan handlingsplanen bör kompletteras. Beträffande den redovisade bristen i skolans skriftliga plan mot kränkande behandling behandlas den inte vidare i denna rapport eftersom skolan från den 1 april 2006 istället skall ha en likabehandlingsplan (se lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, SFS 2006:67).

Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön, samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning i enligt läroplanen, Lpo 94. I skolans lokala arbetsplan under rubriken ”elevinflytande och delaktighet”, som också är ett av kommunens prioriterade områden, beskriver skolan inom vilka områden elevernas ansvarstagande skall utvecklas och förstärkas. Det kan vara att eleverna tar ansvar för sina läxor, att sköta förmedling av information mellan hem och skola och att hålla ordning på sina idrottskläder och instrument. Om detta inte fungerar kontakter skolan hemmet. Beskrivningen gäller enbart årskurs 4–6 och motsvarande åldersanpassad beskrivning för ansvarstagande saknas i den lokala arbetsplanen för förskoleklassen och årskurs 1–3. Enligt

lärarna ger man eleverna eget ansvar som ökar med stigande ålder, vilket är bra, men ett av skolans uppdrag är att alla elever skall få möjlighet att ta initiativ och ansvar. Enligt läroplanen skall läraren utgå ifrån att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete. Inspektörerna bedömer att de äldre elevernas möjligheter att ta ansvar för sin utbildning fungerar bra men kan utvecklas för förskoleklassen och årskurs 1–3.

Föräldrar uppger att samverkan med skolan fungerar bra. Däremot upplever föräldrarna att det är svårt att få gehör i kommunen för de förbättringar som man vill genomföra på skolan, exempelvis en egen idrottssal. I skolans samrådsgrupp ingår två föräldrarepresentanter från varje klass. Samrådsgruppen driver vissa projekt och man har bl.a. anlagt en motionsslinga i skogen runt skolan. Man har även varit delaktig i framtagandet av skolans lokala arbetsplan. Innevarande läsår är det ”föräldraår” på skolan, vilket innebär att skolan anordnar ämnesinformationskvällar, trivselträffar och dialog om värdegrund och uppfostran. Inspektörerna kan konstatera att skolans samverkan med föräldrarna är god.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

I Odensala skola finns fyra arbetslag som är organiserade i förskola, skolbarnsomsorg, förskoleklass– årskurs 3 och årskurserna 4–6. Arbetslaget förskoleklass– årskurs 3 grupperar sig mestadels förskoleklass–årskurs 1 och årskurs 2–3. Arbetslaget årskurs 4–6 blandar klasserna utifrån arbetsområdets mål. Med ämnen som svenska, engelska och matematik, arbetar man däremot åldershomogent. Arbetslagen möts regelbundet en gång per vecka.

Enligt lärarna planerar man undervisningen så att eleverna skall få möjlighet till varierande arbetssätt. Iakttagelser under lektionsbesöken visade motiverade och aktiva elever som i hög grad var delaktiga i undervisningen, vilken fördes i dialogform mellan lärare och elever. Lärarna vill framhålla att skolan är särskilt bra på att arbeta med värdegrunden och att eleverna får goda möjligheter till att följa upp olika moment i undervisningen. Resultatet blir enligt lärarna, att eleverna visar arbetsglädje och motivation att lära, vilket inspektörerna kan instämma i. Inspektörerna bedömer att skolans arbetssätt och arbetsformer på ett bra sätt utvecklar elevernas lust att lära och möjlighet att nå kunskapsmålen.

Under intervjun med föräldrar framkom att de känner sig delaktig i barnens skolarbete genom de ämnesinformationskvällar som skolan bjuder in till. Ämnesinformationen gör att man som förälder lättare kan stödja barnet med hemläxorna. Föräldrar tycker att det är lätt att få kontakt med lärarna och man alltid är välkommen att besöka skolan.

Under inspektörernas besök i förskoleklassen, var klassen indelad i en flickgrupp och en pojkgrupp. Båda grupperna arbetade med ämnet matematik. Den främsta anledningen till att man delat upp gruppen är, enligt läraren, att under matematikpassen tar pojkarna en alltför ”stor plats” på bekostnad av flickorna. Enligt lärarna fungerar det mycket bra och båda grupperna blir mer koncentrerade på sin uppgift. Barnen delas även in i grupper under andra moment i veckan utifrån de uppgifter man arbetar med. Förskoleklassen deltar i de teman som planerats av arbetslaget F–3. Även om vissa moment i förskoleklassen till viss del liknar undervisning prioriterar lärarna den språkliga medvetenheten hos barnen och den sociala tryggheten i förskoleklassen och skolan. Fri lek ingår varje dag i varierande omfattning.

Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Målen avser vad verksamheten skall sträva mot och vad barn och unga skall ha uppnått. Samtidigt är det viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barnets eget utforskande får genomslag i förskoleklassen och att året i förskoleklassen skiljer sig från åren i grundskolan. Förskolan skall vara ett möte mellan och en integrering av de olika kulturerna i förskolan och skolan.

Under inspektionen framkom att barnen i förskoleklassen får hemläxa, i exempelvis matematik, svenska, som ges ett par gånger per termin. Enligt läraren vill barnen ha läxa och likaså ett antal föräldrar. Om barnet inte gjort sin läxa följer läraren upp med föräldrarna så att den görs.

Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att de kravnivåer, som tidigare nämnts i område 1, uttrycker vad barnen i förskoleklassen minst skall klara av i samtliga kursplaneämnena. Enligt författningarna skall de nationella kursplanerna tillämpas i grundskolan. Däremot skall läroplanens mål praktiseras i förskoleklassen. Inspektörerna bedömer att skolan kan utveckla det pedagogiska arbetet i förskoleklassen så att året i förskoleklassen blir det möte mellan och integrering av förskolan och skolan som är avsedd.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

På skolan finns skriftliga rutiner för identifiering av barn i behov av särskilt stöd. Skolan har kontinuerlig uppföljning och utvärdering av respektive elevs kunskapsutveckling. Om risk finns att eleven inte når målen, upprättas åtgärdsprogram och olika former av stöd sätts in. Åtgärdsprogrammen följs upp på elevvårdskonferenserna. För att i tidig ålder identifiera elever i behov av särskilt stöd har skolan även upprättat en screeningplan, för samtliga årskurser som dels utgår från kommunens kravnivåer för förskoleklass, årskurs 3 och årskurs 6, dels utifrån elevens motorik, språkutveckling, svenska och matematik.

Skolan har tillgång till en skolpsykolog som kommer till skolan en gång per månad för konsultation för att stödja lärarna i arbetet med berörda elever.

Till skolan kommer en utvecklingspedagog en gång per läsår för att handleda och stödja läraren så att eleverna i årskurs 3 och årskurs 6 skall uppnå kravnivåerna i främst ämnena svenska och matematik. Vid behov av exempelvis olika utredningar av elever kan skolan kontakta Sigtuna kommuns pedagogcentrum. Eleverna kan få individuellt stöd på skolan eller på pedagogcentrum efter skoltid. Enligt rektorn får alla elever det stöd man är i behov av.

Inspektörerna bedömer att skolan har fungerande rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd men skolan bör i samband med analysen av kunskapsresultaten även analysera om behovet av stödinsatser ges i tillräcklig omfattning och utifrån elevernas faktiska behov.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Utvecklingssamtalen är uppskattade av både föräldrar och elever. Däremot uppger flera föräldrar att de inte får någon tydlig uppfattning om barnets kunskapsutveckling. Informationen varierar dock beroende på årskurs och lärare. Utvecklingssamtalet utgår från Sigtuna kommuns kravnivåer. Enligt föräldrarna får man en relativt tydlig bild av det egna barnets prestation, men inte i förhållande till de nationella målen. Såväl föräldrar som lärare eftersträvar

en individuell utvecklingsplan, vilken vid inspektionstillfället förekommer i varierande innehåll och utseende. Inspektörerna bedömer att skolans dokumentation om elevernas kunskapsutveckling i en individuell studieplan med koppling till de nationella målen bör utvecklas och förbättras.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet skall skolan, som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten, årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Den skall innehålla en bedömning av i vilken mån skolan uppnår de nationella målen för utbildningen och en redogörelse av vilka åtgärder skolan avser att vidta om man inte uppnår målen. Odensala skola har en kvalitetsredovisning som följer kommunens målområden. Skolan presenterar åtgärder, resultat och utveckling utifrån målen i skolans lokala arbetsplan. Kvalitetsredovisningen saknar däremot en redovisning och analys av resultatet i förhållande till de nationella målen. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sin kvalitetsredovisning så att skolans resultat av arbetet med de nationella målen blir tydligt.

Skolledning och intern kommunikation

Enligt rektorn är ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn tydlig. Rektorn utövar det pedagogiska ledarskapet tillsammans med verksamhetsledarna och ingår själv i arbetslagen i egenskap av lärare eftersom han undervisar i ämnet trä- och metallslöjd. Rektorn uppger att de viktigaste pedagogiska frågorna ansvarar arbetslagen för men att han är delaktig i de diskussioner som förs under arbetslagsmötena. Han är väl känd bland eleverna och med den dagliga verksamheten på skolan.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med arbetsmiljö och värdegrundarbete är av god kvalitet.

Skolan har fungerande rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd, men bör i samband med analysen av kunskapsresultaten även analysera behovet av stödinsatser och om man ger stöd i tillräcklig omfattning och utifrån elevens faktiska behov.

Dessutom bör den individuella studieplanen utvecklas med koppling till de nationella målen.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sin kvalitetsredovisning utifrån de nationella målen.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Eleverna i grundskolan är garanterade minst 6 665 timmars undervisning från årskurs 1–9 enligt skollagen. I slutet av årskurs 5 skall eleverna, enligt de nationella kursplanerna, minst ha nått uppnåendemålen i varje ämne.

Sigtuna kommuns skolor ingår i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan sedan 2003. Enligt rektorn finns ingen entydig plan för hur utbildningen organiseras för att eleverna skall nå de nationella målen, utan man följer flera planer. Skolan följer i stort kommunens timplan, daterad 1999 och skolan följer timplanen när det gäller ämnena slöjd samt idrott och hälsa. Den nationella timplanen för grundskolan reviderades år 2000. Rektorn uppger att eleverna får ut sin garanterade undervisningstid men kan inte vid inspektionstillfället redogöra för hur timmarna fördelats mellan de olika ämnena. Enligt inspektörerna är det viktigt att följa upp och utvärdera måluppfyllelsen av elevernas resultat och i synnerhet gäller det skolor som deltar i försöksverksamheten. Bedömning av kommunens försöksverksamhet utan timplan i grundskolan sker i kommunrapporten.

Inspektörerna kunde konstatera att eleverna i årskurs 5 och 6 saknade kännedom om ämnet hem- och konsumentkunskap, dess syfte och roll i utbildningen. Rektorn och lärare uppgav att man integrerar ämnet i vissa ämnesövergripande teman och då kan bakning och viss matlagning ingå. Ämnet kan dock inte urskiljas som ett eget ämne av eleverna. Rektorn hänvisar till att skolan arbetar timpanelöst och hur ämnet är organiserat i tid inom temana kan rektorn inte redogöra för under inspektionsbesöket. Inspektörerna kan härmed konstatera att eleverna inte ges de förutsättningar för att kunna uppnå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap som skall ha uppnåtts i slutet av det femte skolåret. Detta är inte godtagbart och måste åtgärdas.

Odensala skola saknar en egen idrottshall och man är hänvisad till att hyra in sig på andra skolor i Rosersberg och Valsta. Enligt rektorn är det svårt att få tillräckligt med tider i idrottshallarna för inomhusidrotten, vilket han anser påverkar idrottens omfattning och innehåll negativt. Eleverna i årskurs 4–6 har en idrottslektion per vecka inomhus, och resterande tid har eleverna utökad rastverksamhet, med lek och spel samt idrottsaktiviteter på skolans område och i skogen intill. Rektorn, elever och föräldrar är vid inspektionstillfället inte nöjda med hur idrottsundervisningen genomförs i Odensala skola. Alla elever vid skolan har inte tillgång till lärare med fördjupad kompetens i ämnet och inte heller till en lokal i den utsträckning man har behov av. Inspektörerna bedömer att skolan bör följa upp och analysera om eleverna ges de förutsättningar som krävs för att nå de nationella kunskapsmålen i ämnet idrott och hälsa och vidta eventuella åtgärder.

Enligt författningarna är syftet med elevens val att bredda och fördjupa kunskaper i ett eller flera ämnen och skall vara förenligt med målen i kursplanerna. I Odensala skola ingår elevens val som fördjupningsområde inom de ämnesövergripande temaarbetena. Lärare gav exempel på fördjupningsområden som eleverna kan välja på, men för eleverna var det inte känt att det var elevens val. Inspektörerna bedömer härmed att skolan erbjuder elevens val, men bör förtydligas för eleverna så att dom blir medvetna om att de gör ett eget val utifrån eget intresse.

Personal

Av den officiella statistiken år 2004/2005 framgår att antalet lärare per 100 elever i Odensala skola är 5,6 varav 3,4 lärare har pedagogisk utbildning. Motsvarande siffra för kommunen är 7,5 och för riket 7,9. Två av lärarna utan pedagogisk utbildning går lärarutbildningen. Två av lärarna undervisar i ämnen de inte har utbildning för. I skolan finns även elevassistent. Specialpedagogisk kompetens finns inte i den omfattning man har behov av. Rektorn är utbildad lärare och har många års erfarenhet som rektor. På Odensala skola tillträdde han som rektor 1999. Lärarna uppger att tillgången till kompetensutveckling är begränsad på grund av bristande resurser och någon kompetensutvecklingsplan finns inte.

Inspektörerna kan konstatera att personaltätheten är under rikssnittet för riket. Lärarna får handledning av en specialpedagog för att kunna bedriva stödundervisning. Man klarar arbetssituationen eftersom klasserna är små och att man arbetar temainriktat.

Inspektörerna bedömer att rektorn ytterligare bör ta ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter.

Materiella resurser

Inspektörerna har granskat resurser såsom böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel samt läromedel, datorutrustning och lokaler. Inspektörerna bedömer att skolans materiella resurser gör det möjligt att genomföra utbildningen, utan att ge vidare kommentarer i denna rapport.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att förutsättningarna för utbildning till övervägande del är goda. Skolan bör däremot följa upp om eleverna når de nationella kunskapsmålen i ämnet idrott och hälsa utifrån de förutsättningar som ämnet ger. Elevens val bör också tydliggöras för eleverna. Kompetensutvecklingen bör ses över.

Inspektörerna konstaterar också att eleverna inte ges förutsättningar för att kunna nå de nationella målen i ämnet hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Datum	Ort
2006-06-20	Stockholm

Marie Wiberg-Svensson

Anna Löfström